

РЕШЕНИЕ

№ 4921

гр. София, 29.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 88 СЪСТАВ, в публично заседание на седми март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: КИРИЛ СТ. ПЕТРОВ

при участието на секретаря КРИСТИНА Д. НИКОЛОВА
като разгледа докладваното от КИРИЛ СТ. ПЕТРОВ Гражданско дело № 20221110164681 по описа за 2022 година

Съдът е сезиран с искова молба от А. К. А., ЕГН *****, против [фирма], ЕИК *****,

В исковата молба се твърди, че срещу А. К. А. е издаден изпълнителен лист по гр. д. № 26/2015 г. по описа на РС Видин в полза на ответника въз основа на решение влязло в сила на 29.10.2015 г. Вземанията въз основа на изпълнителния лист били погасени по давност към 29.10.2020 г. Моли да се признае за установено, че не дължи на ответника сумите по изпълнителния лист, а именно 1875 лв. – главница, представляваща изплатено застрахователно обезщетение, ведно със законната лихва от 11.07.2014 г. до изплащане на вземането /която към 24.03.2021 г. е 1 275.66 лв./, както и сумата от 1056.25 лв. – разноски за двете инстанции. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответника. Ответникът оспорва иска. Твърди, че първо е образувано изп. д. № 411/2016 г., а след това изп. д. № 258/2021 г. Счита, че са извършени действия прекъсващи давността и погасителната давност не е изтекла. Моли искът да се отхвърли. Претендира разноски.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства и съобразно чл. 235, ал. 2 ГПК във връзка с наведените в исковата молба доводи и възраженията на ответника, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявени са искове с правно основание чл. 439 във вр. с чл. 124, ал. 1 ГПК:

Предявяването на установителен иск за погасяването на вземане, за което е издаден изпълнителен лист, е допустимо, независимо дали за събирането на това вземане има висящо изпълнително производство. Правната сфера на ищеца се явява накърнена и само

въз основа на съществуващия в полза на кредитора(бивш взыскател) изпълнителен титул, който материализира вземане, отричането на което, въз основа на факти, настъпили след приключване на производството, в което е издадено изпълнителното основание, ищецът има интерес да установи. Достатъчен е безспорният интерес на ищеца от осуетяване възможността за инициране на ново изпълнително производство - *определение № 477 от 07.11.2019 г. по ч. гр. д. № 3407/2019 г. на IV г. о. на ВКС, определение №410/20.09.2018 г. по ч. гр. д. №3172/2018 г. по описа на ВКС, IV г.о., определение № 513/24.11.2016 г. по ч. т. д.№ 1660/2016 г., I т. о., определение № 95/22.02.2018 г. по ч.гр.д.№510/2018 г., IV г. о.* Наличието на изпълнителен титул и оспорване на предявения отрицателен установителен иск за дължимостта на вземането по изпълнителния титул, винаги обуславя наличието на правен интерес за ищеца от предприетата защита.

За ищеца съществува безспорен интерес да установи, че не дължи единствено претендираната /непогасена/ спрямо него сума по изп. д. Подобен извод следва от обстоятелството, че липсва възможност за съдебния изпълнител да зачете силата на пресъдено нещо при евентуалното уважаване на такъв иск, доколкото към момента на предявяването му постъпилата по изпълнителното дело сума е вече преведена на взыскателите. В тази връзка следва да се приеме, че дори такъв иск да бъде уважен същият няма да доведе връщане на платените от ищеца суми, след като последните вече са преведени на взыскателя към момента на предявяване на иска – виж *решение № 99/28.06.2012 г. по т. д. № 667/2011 г. на II т. о. на ВКС*. Такова възстановяване на платените от ищеца суми може да се постигне единствено чрез воденето на осъдителен иск на плоскостта на неоснователното обогатяване – виж *определение № 634/05.10.2009 г. по т. д. № 479/2009 г. на II т. о. на ВКС, определение № 337 от 21.07.2022 г. по ч. т. д. № 854/2022 г. на I т. о. на ВКС*.

От приложеното копие от изп. д. № 20167870400411 по описа на ЧСИ М. Д. се установява, че до прекратяването му на 30.12.2020 г. – липсват събрани и преведени на взыскателя суми.

От приложеното по делото копие от изп. д. № 20218980400258 на ЧСИ С. Н. се установява, че по изпълнителното дело са събрани суми, като и от отразяванията върху изпълнителния лист е видно, че на взыскателя са преведени парични суми.

От наложен запор върху банкова сметка в [фирма] на длъжника /л. 48 от изп. дело/ е постъпила сума в размер на 30.80 лв. /л. 43 от изп. дело/. От протокол от извършено разпределение от 05.04.2021 г. /л. 44 от изп. дело/ се установява, че сумата е разпределена, както следва – 24 лв. – такси по т. 1 от Тарифа, 5.60 лв. – такси по т. 2 от Тарифа и 1.20 лв. – такси по т. 31 от Тарифа. Сумата от 29.60 лв./за такси по т. 1 и т. 2/ е преведена на взыскателя с платежно нареждане от 13.04.2021 г. /л. 49 от изпълнителното производство/. С така преведената сума не са погасени процесните вземания, а единствено заплатени авансови такси от взыскателя.

От наложен запор върху банкова сметка в [фирма] на длъжника /л. 58 от изп. дело/ е постъпила сума в размер на 463 лв. /л. 51 от изп. дело/. От протокол от извършено разпределение от 13.04.2021 г. /л. 52 от изп. дело/ се установява, че сумата е разпределена, както следва – 54 лв. – такси по т. 9 от Тарифа, 54.40 лв. – такси по т. 2 от Тарифа, 18 лв. - такси по т. 10 от Тарифа, 24 лв. – такси по т. 5 от Тарифа, 1.20 лв. – такси по т. 31 от Тарифа., 28.69 лв. – такси по т. 26 от Тарифа, както и 172.71 лв. – разноси по гр. д. и 110 лв. – разноси по изп. дело. Сумата от 433.11 лв./всички суми извън тези по такси по т. 26 и т. 31/ е преведена на взыскателя с платежно нареждане от 19.04.2021 г. /л. 59 от изпълнителното производство/. С така преведената сума са частично погасени процесните вземания за разноси по издадения изпълнителен лист за сума в размер на **172.71 лв.** /съобразно посоченото в протокола за извършеното разпределение/.

Макар и с определение от 28.05.2021 г. по гр. д. № 909/2021 г. по описа на РС Видин

да е допуснато обезпечение по чл. 389 ГПК на предявения иск чрез спиране на изпълнението по изпълнителното дело, то няма данни да е внесена определената гаранция и да е издадена обезпечителна заповед. От справката за размера на дълга по изп. д. № 20218980400258 на ЧСИ С. Н. се установява, че към датата на приключване на съдебното дирене, то по изпълнителното дело е дължима главница в размер на 1825 лв., законна лихва, разноски по гр. д. в размер на 825.50 лв. и такси по Тарифа към ЗЧСИ в размер на 372.53 лв. Общият размер на постъпилите суми по изп. д. са 559.32 лв. – т. е. след разпределението от 13.04.2021 г. по изп. д. от наложен заповор върху банкова сметка в [фирма] на длъжника е постъпила допълнително и сума в размер на 65.52 лв. /559.32-463-30.80/. От тази сума с 58.34 лв. са частично погасени процесните вземания за разноски по издадения изпълнителен лист /1056.25-172.71-825.20/.

Липсват **твърдения и доказателства** за други събрани суми по изпълнителното производство. За ищеца **липсва интерес** от иска за установяване недължимост относно разноските по изпълнителния лист за разликата над 825.20 лв. до пълния размер от 1056.25 лв. - за платената сума в размер на 231.05 лв. /172.71+58.34/. В тази му част производството е недопустимо и следва да се прекрати. Интерес от защита по реда на чл. 439 ГПК срещу **платените** суми в хода на изпълнителното производство за ищеца няма. При осъществено принудително изпълнение, длъжникът, за да получи обратно от вискателя недължимо полученото, трябва да предяви срещу него осъдителен иск с правно основание чл. 55, ал. 1 ЗЗД. Ако сумите вече са платени на вискателя, дори искът по чл. 439 ГПК да бъде уважен, то въз основа на решението не би могло в хода на изпълнителното дело да се върнат тези суми, т. е. ищецът не би могъл да получи благоприятен резултат в своята правна сфера. Оттук и производството в частта относно иска за установяване недължимост относно разноските по изпълнителния лист за разликата над 825.20 лв. до пълния размер от 1056.25 лв. е **недопустимо** и следва да се прекрати.

В останалата част претенциите са допустими и подлежат на разглеждане *по същество*:

С определение от 14.01.2023 г. е обявено за безспорно и ненуждаещо се от доказване между страните, че в полза на [фирма] срещу ищеца е издаден изпълнителен лист за следните суми: 1875 лв.. – главница, представляваща изплатено застрахователно обезщетение, ведно със законната лихва от 11.07.2014 г. до изплащане на вземането, както и сумата от 1056.25 лв. – разноски за двете инстанции.

Не се спори, че процесният изпълнителен лист срещу А. К. А. е издаден въз основа на решение по гр. д. № 26/2015 г. по описа на РС Видин, поради което и погасителната давност за процесните вземания е 5 години. Съгласно чл. 117, ал. 2 ЗЗД, ако вземането е установено със съдебно решение, срокът на новата давност е всякога пет години.

Видно от представеното копие от изпълнително дело № 20167870400411 по описа на ЧСИ М. Д., същото е образувано на 12.12.2016 г. за принудително събиране на сумите, за които е издаден процесният изпълнителен лист, като ответникът е подал молба до съдебния изпълнител за образуване на производство по принудителното изпълнение, като с молбата е поискано налагането на **заповор върху всички банкови сметки на длъжника**. Съгласно *ТР № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС* давността се прекъсва от предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ. В мотивите към т. 10 примерно и неизчерпателно са изброени изпълнителните действия, прекъсващи давността – налагане на заповор или възбрана, присъединяване на кредитор, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане и т.н., както и действията, с които давността не се прекъсва – образуването на изпълнителното дело, когато в молбата не е посочен изпълнителен способ, изпращане на призовка за доброволно изпълнение, извършване на справки, изискване на удостоверение за данъчна оценка, проучване на имущественото състояние на длъжника и др.

Ако искането от кредитора е направено своевременно, но изпълнителното действие

не е предприето от надлежния орган преди изтичането на давностния срок, по причина, която не зависи от волята на кредитора, давността се счита прекъсната с искането, дори то да е било нередовно, ако нередовността е изправена надлежно по указание на органа на изпълнителното производство. Давност не тече, ако кредиторът е поискал извършване на изпълнителни действия, но съдебният изпълнител бездейства и не предприема изпълнение по различни причини, независещи от волята на кредитора – виж *решение № 127 от 12.07.2022 г. по гр. д. № 2884/2021 г. на III г. о. на ВКС, решение № 37 от 24.02.2021 г. по гр. д. № 1747/2020 г. на IV г. о. на ВКС*.

Към молбата с вх. № от 12.12.2016 г. е приложен платежен документ за внесена такса – л. 17 от делото. Непредприемането на изпълнителни действия по изпълнително дело № 20167870400411 не зависи от волята на кредитора, който надлежно е поискал прилагането на изпълнителен способ с молбата за образуване на изп. д. Следователно съдът намира, че с искането за налагане на заповед в молбата за образуване на изпълнителното дело от 12.12.2016 г. погасителната давност е прекъсната и е започнала да тече нова петгодишна погасителна давност за процесните вземания. Без значение дали съдебният изпълнител е предприел изпълнение или не, доколкото това не зависи от волята на кредитора, който е подал молба с изрично посочен в нея изпълнителен способ.

Липсват изпълнителните действия годни да прекъснат давността в периода 12.12.2016 г. – 12.12.2018 г.

Съгласно т. 10 от ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, когато взискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години и изпълнителното производство е прекратено по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК, нова погасителна давност за вземането започва да тече от датата, на която е поискано или е предприето последното валидно изпълнително действие. Когато взискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на 2 години, изпълнителното производство се прекратява на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК. Прекратяването на изпълнителното производство поради т. нар. „перемпция“ настъпва по силата на закона, а съдебният изпълнител може само да прогласи в постановление вече настъпилото прекратяване, когато установи осъществяването на съответните правно релевантни факти.

Перемпцията е без правно значение за давността. Общото между двата правни института е, че едни и същи факти могат да имат значение, както за перемпцията, така и за давността. Това обаче са различни правни институти с различни правни последици: давността изключва принудителното изпълнение, а перемпцията не го изключва – обратно, тя предполага неудовлетворена нужда от принудително изпълнение, но въпреки това съдебният изпълнител е длъжен да я зачете. Когато по изпълнителното дело е направено искане за нов способ, след като перемпцията е настъпила, съдебният изпълнител не може да откаже да изпълни искания нов способ – той дължи подчинение на представения и намиращ се все още у него изпълнителен лист. Новото искане на свой ред прекъсва давността независимо от това дали съдебният изпълнител го е образувал в ново дело, или не е образувал ново дело; във всички случаи той е длъжен да приложи искания изпълнителен способ.

В чл. 116, б. „в“ ЗЗД е изрично установено правилото, че давността се прекъсва с предприемането на действия за принудително изпълнение. Искането да бъде приложен определен изпълнителен способ прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да го приложи, но по изричната разпоредба на закона давността се прекъсва с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение. Перемпцията е без правно значение за прекъсването на давността. Тя е имала значение при действието на Постановление № 3/1980 г. на Пленума на Върховния съд, тъй като до обявяването му за изгубило сила новата давност е започвала да тече от прекратяването на изпълнителното. Двугодишният срок за перемпция започва да тече от първия момент, в който не се

осъществява изпълнение (включително доброволно, напр. по постигнато споразумение между страните), т. е. осъществяването на всички поискани способи е приключило (успешно или безуспешно) или поисканите не могат да се осъществяват по причина, за която вискателят отговаря – след направеното искане не е внесъл такси, разноски, не е оказал необходимото съдействие и така осуетява неговото прилагане.

Относно обстоятелството, че перемпцията е без правно значение за прекъсването на давността виж **практиката на ВКС** - *определение № 337 от 21.07.2022 г. по ч. т. д. № 854/2022 г. на I т. о., решение № 37 от 24.02.2021 г. по гр. д. № 1747/2020 г. на г. о. на ВКС, решение № 127 от 12.07.2022 г. по гр. д. № 2884/2021 г. на III г. о. на ВКС, определение № 248 от 01.04.2021 г. по гр. д. № 3657/2020 г. на IV г. о. на ВКС, решение № 93/17.05.2021 г. по гр. д. № 2766/2020 г. на IV г. о. на ВКС, решение № 3 от 04.02.2022 г. по гр. д. № 1722/2021 г. на IV г. о. на ВКС, решение № 126 от 28.06.2022 г. по гр. д. № 3409/2021 г. на III г. о. на ВКС, както и практиката на СГС* – *решение от 30.01.2023 г. по в. гр. д. № 3896 по описа за 2022 г. на СГС, решение от 09.01.2023 г. по в. гр. д. № 6412 по описа за 2022 г. на СГС, решение от 12.12.2022 г. по в. гр. д. № 9968 по описа за 2021 г. на СГС, решение от 28.09.2021 г. по в. гр. д. № 1077 по описа за 2021 г. на II А състав на СГС, решение от 18.07.2022 г. по в. гр. д. № 4765 по описа за 2021 година на II А състав на СГС, решение от 12.05.2022 г. по в. гр. д. № 13519 по описа за 2021 година на III-Б състав на СГС, решение от 07.07.2022 г. по в. гр. д. № 741/2021 г. на II Е състав на СГС, решение от 25.05.2022 г. по в. гр. д. № 2718/2021 г. на II Б състав на СГС* и др.

Доколкото погасителната давност е прекъсната, то от 12.12.2016 г. е започнала да тече нова петгодишната давност, която **изтича на 12.12.2021 г.**

Видно от приложеното копие от изп. д. № 20218980400258 на ЧСИ С. Н. са налице множество изпълнителни действия прекъсващи давността **преди датата 12.12.2021 г.**, както следва:

- молба за образуване на изп. д. с вх. № 3247 от 04.03.2021 г., която изрично възлагане по чл. 18 ЗЧСИ - възлагането за изпълнение по смисъла на чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ е действие водещо до прекъсване на давността – виж *ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, решение № 451/29.03.2016 г., по гр. дело № 2306/2015 г. на IV г. о. на ВКС и решение № 28.02.2016 г., гр. д. № 4899/2014 г. на IV г. о. на ВКС.*

- налагането на запор на сметките на длъжника в няколко банки. Запорните съобщения са изпратени на 24.03.2021 г. и са получени от съответните банки в периода 24.03.2021 г. – 30.03.2021 г. – л. 37-38 от изп. дело и л. 48 от изп. дело.

Запорът на вземане се счита за наложен на датата, на която запорното съобщение е връчено на длъжника /чл. 450, ал. 2 ГПК/, а спрямо третото задължено лице се счита за наложен от момента на връчване нему на запорното съобщение - чл. 450, ал. 3 ГПК. Запорът върху вземанията по разплащателната банкова сметка, по която няма наличност, т. е. когато салдото по сметката е дебитно, се счита наложен от датата на връчване на запорното съобщение на банката, и има действие по отношение на постъпленията на суми по банковата сметка след налагането му, без да е необходимо изпращане на други запорни съобщения от съдебния изпълнител до банката – виж *решение № 4 от 16.06.2017 г. по т. д. № 3129/2015 г. на II т. о. на ВКС*. Запорът се счита наложен от получаване на запорното съобщение и има действие до настъпване на някое от посочените по-горе обстоятелства, поради което запорът в хипотезата на наложен запор върху банкова сметка на длъжника, без значение от наличностите по същата, е изпълнително действие с траен характер и непрекъснато действие – виж *решение № 265013 от 6.07.2021 г. на СГС по в. гр. д. № 6531/2020 г.* Наличието на наложен запор върху банковите сметки на длъжника по повод молбата на вискателя, съдържаща възлагане по чл. 18 ЗЧСИ, представлява изпълнителен способ.

Вискателят е бил активен в хода на изпълнителните производства, като направените

искания за изпълнителни способности, респ. за възлагане по чл. 18 ЗЧСИ прекъсват давността, независимо от това дали перемпцията е настъпила и дали е образувано ново изпълнително дело или не.

Погасителната давност е прекъсната веднъж на дата 12.12.2016 г., а след това и през м.03.2021 г. по изп. д. № 20218980400258 на ЧСИ С. Н., поради което процесните вземания не са погасени по давност.

Исковете в допустимата си част са неоснователни и следва да бъдат отхвърлени.

По отговорността за разноси:

С оглед изхода на спора при настоящото му разглеждане, разноси се дължат единствено на ответника. На ответника ще се присъди сумата от **100 лв.** за юрисконсултско възнаграждение.

Така мотивиран, **СОФИЙСКИЯТ РАЙОНЕН СЪД**

РЕШИ:

ПРЕКРАТЯВА производството по гр. д. № 64681/2022 г. по описа на СРС, 88 състав, **в частта** по предявения от А. К. А., ЕГН *****, иск за признаване на установено, че не дължи на [фирма], ЕИК *****, вземане за разноси по издаден изпълнителен лист от 27.01.2016 г. по гр. д. № 26/2015 г. по описа на РС Видин **над 825.20 лв. до пълния размер от 1056.25 лв.**, въз основа на който изпълнителен лист е образувано към настоящия момент изп. д. № 20218980400258 на ЧСИ С. Н. с рег. № 898 и район на действие Видински окръжен съд.

ОТХВЪРЛЯ предявените от А. К. А., ЕГН *****, с адрес [фирма], иски за правно основание чл. 439 ГПК във вр. с чл. 124, ал. 1 ГПК, за признаване на установено спрямо [фирма], ЕИК *****, със седалище и адрес на управление [фирма], че А. К. А. не дължи на [фирма] следните суми: 1875 лв. – главница, представляваща изплатено застрахователно обезщетение, ведно със законната лихва от 11.07.2014 г. до изплащане на вземането, както и сумата от 825.20 лв. – разноси за двете инстанции, за които суми е издаден изпълнителен лист от 27.01.2016 г. по гр. д. № 26/2015 г. по описа на РС Видин, въз основа на който изпълнителен лист е образувано към настоящия момент изп. д. № 20218980400258 на ЧСИ С. Н. с рег. № 898 и район на действие Видински окръжен съд.

ОСЪЖДА А. К. А., ЕГН *****, с адрес [фирма], да заплати на [фирма], ЕИК *****, със седалище и адрес на управление [фирма], *на основание чл. 78, ал. 3 ГПК*, сумата от **100 лв.** – разноси по производството.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните, а в частта с която производството е прекратено /имащо характер на определение/ в едноседмичен срок с частна жалба пред Софийски градски съд.

Съдия при Софийски районен съд: _____